

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження вимог до алгоритму та критеріїв формування
унікального групового ідентифікатора»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження вимог до алгоритму та критеріїв формування унікального групового ідентифікатора» (далі – проект акта) розроблено з метою визначення критеріїв та алгоритмів формування унікальних групових ідентифікаторів, які використовуються з метою ідентифікації груп товарів (продукції), що підлягають маркуванню, в Електронній системі обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах (далі – Електронна система).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

29 червня 2023 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (далі – Закон № 3173), який набрав чинності 27 липня 2023 року та буде введений в дію 01 січня 2026 року.

Закон № 3173 визначає правові відносини, що виникають у сфері створення та функціонування Електронної системи, а також визначає вимоги до ідентифікації та маркування підакцизних товарів (продукції) електронними марками акцизного податку для забезпечення електронної простежуваності обігу такої продукції, вимоги до порядку розрахунку та нарахування акцизного податку на таку продукцію.

Відповідно до частин першої і четвертої статті 24 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (в редакції Закону № 3173) Електронна система створюється з метою відображення обігу та зберігання інформації щодо товарів (продукції), що підлягають маркуванню, а також для забезпечення міжвідомчої електронної взаємодії.

Власником (держателем) Електронної системи є держава в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, інформатизації, у сфері надання електронних та адміністративних послуг.

Законом № 3173 передбачено запровадження Електронної системи з 1 січня 2026 року.

Відповідно до абзаців першого та другого пункту 234.3 статті 234 Податкового кодексу України (в редакції Закону № 3173) у разі необхідності

групування товарів (продукції), що підлягають маркуванню, в групову транспортну упаковку Електронна система забезпечує можливість формування унікальних групових ідентифікаторів, які забезпечують можливість ідентифікувати кожну групу таких товарів (продукції), на підставі повідомлення економічного оператора на формування таких унікальних групових ідентифікаторів.

Економічні оператори мають право формувати унікальні групові ідентифікатори за допомогою власних програмних рішень, які відповідають алгоритму та критеріям формування унікального групового ідентифікатора та базуються на одиничних унікальних ідентифікаторах електронних марок. У такому разі економічні оператори зобов'язані забезпечувати внесення до Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, такі самостійно сформовані унікальні групові ідентифікатори, зчитування яких дасть змогу отримати відомості про всі унікальні ідентифікатори електронних марок акцизного податку, нанесені на одиничні упаковки товару (продукції), що підлягають маркуванню, або унікальні групові ідентифікатори нижчого рівня групування, які включаються в групову транспортну упаковку.

Унікальний груповий ідентифікатор може містити унікальні групові ідентифікатори нижчого рівня групування.

Проект акта враховує Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2018/574 від 15 грудня 2017 року про технічні стандарти для створення та забезпечення функціонування системи відстеження тютюнових виробів в частині маркування та структури унікальних ідентифікаторів на рівні агрегованого пакування тютюнових виробів.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити вимоги до алгоритму та критеріїв формування унікального групового ідентифікатора, якими передбачається, що:

унікальний груповий ідентифікатор є літерно-цифровою послідовністю щонайбільше зі 100 символів та структури, яка забезпечує за допомогою Електронної системи ідентифікацію унікальних ідентифікаторів електронних марок акцизного податку, які входять до складу створюваного унікального групового ідентифікатора та/або існуючих унікальних групових ідентифікаторів нижчого рівня;

код унікального групового ідентифікатора формується шляхом перетворення даних з використанням геш-функції SHA-1 та специфікації Base64 (rfc-1341).

Крім того, вимогами до алгоритму та критеріїв формування унікального групового ідентифікатора визначено елементи даних, які входять до унікального групового ідентифікатора; формат, в якому унікальні групові

ідентифікатори наносяться на групові транспортні упаковки товарів (продукції), що підлягають маркуванню.

4.Правові аспекти

Правові підстави розроблення проекту акта та інші нормативно-правові акти, що діють у цій сфері суспільних відносин:

Податковий кодекс України;

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»;

Закон України від 29 червня 2023 року № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах»;

постанова Кабінету Міністрів України від 29 травня 1996 р. № 574 «Про впровадження штрихового кодування товарів».

5.Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових коштів та не матиме прямого чи опосередкованого впливу на надходження та витрати державного та/або місцевого бюджетів.

6.Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7.Оцінка відповідності

Проект акта відповідає зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, в тому числі міжнародно-правовим, та праву європейського Союзу (acquis).

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, містять ознаки дискримінації чи які створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8.Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дозволить забезпечити роботу Електронної системи, зокрема дасть можливість ідентифікувати місцезнаходження окремих партій товарів (продукції), що підлягають маркуванню, що в свою чергу сприятиме забезпеченню електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та посиленню контролю за обігом таких товарів.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Забезпечення можливості ідентифікувати місцезнаходження окремих партій товарів (продукції), що підлягають маркуванню
Суб'єкти господарювання	Позитивний	Забезпечення можливості ідентифікувати місцезнаходження окремих партій товарів (продукції), що підлягають маркуванню
Громадяни	Позитивний	Посилення контролю за обігом алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах

**Віце-прем'єр-міністр України з
інновацій, розвитку освіти,
науки та технологій – Міністр
цифрової трансформації України**

Михайло ФЕДОРОВ